

Jørn Astrup Hansen

TÍÐARGREIN

Fíggingargrunnurin – uden for politisk rækkevidde?

Grunnurin svigte sin opgave, da den i 2010-11 forsømte at engagere sig i ejerskabet til Eik Banki. TF Holding, der påtog sig alene at købe banken tilbage til Færøerne, måtte dele ejerskabet med Finansiell Stabilitet.

Socialurin bragte den 17. februar 2014 et interview med formanden for Fíggingargrunnurin frá 1992, der siden 2007 har bestyret landsstyrets ejerskab til 34 pct. af aktiekapitalen i BankNordik. Formanden, Eyðun á Rógvi, fremsatte i interviewet et par udtalelser, som nok kunne tiltrænge et par kommentarer.

Formanden oplyste, at Fíggingargrunnurin er garanten for, at banken ikke påvirkes politisk. Formanden nævnte Finansiell Stabilitets salg i vinteren 2010-11 af Eik Banki som et eksempel på, at Fíggingargrunnurin ikke agerer på politiske henstillinger men alene styres af saglige hensyn.

Som man må forstå formanden, var der politisk et ønske om, at Fíggingargrunnurin skulle sælge eller belåne sine aktier i BankNordik

og anvende provenuet til at købe sig ind i Eik Banki. Formanden glæder sig over, at grunnurin havde styrke til at modstå presset.

Forholdet er det, at landsstyret forholdsvis tidligt i forløbet besluttede ikke at engagere landskassen i købet af Eik Banki. Landsstyret blev af sine rådgivere kraftigt advaret mod at gå ind i banken. Skrækscenariet fra bankkrisen først i 90'erne blev med succes fremmanet af rådgiverne, hvoraf flere kunne trække på egne erfaringer fra 1992-93, da Sjóvinnubankin og Føroya Banki brød sammen.

En konkurs blev dengang anset for uacceptabel for det færøske samfund, og i årene derefter spillende Danske Bank, det færøske landsstyre og den danske regering sorteper om tabet. Forløbet forekom lettere uvirkeligt; der blev ikke noget tab på bankerne. Tværtimod. Med forliget i 1998 kunne landsstyret trække sig tilbage med en betydelig gevinst på bankkrisen. Mandatfordelingen i Folketinget

sikrede, at regeringen blinkede først.

Rådgiverne havde i 2010 ikke gjort sig klart, at situationen på afgørende vis adskilte sig fra forholdene 18 år tidligere. Eik Bankis forpligtelser var i september 2010 omfattet af en ubegrænset statsgaranti. Finansiell Stabilitet tog

det fulde tab i banken. Det var overhovedet ikke til diskussion. Men ikke nok med det. Finansiell Stabilitet indskød 2 milliarder kroner i frisk kapital i Eik Banki. Herefter drejede det sig om at finde nye ejere, fortrinsvis færøske, til en bank rensat for tab med en stærk likviditet og et solidt kapitalgrundlag.

I landsstyret vendte Jørgen Niclasen, der forekom styret af populistiske hensyn, sig stærkt imod et engagement i Eik Banki. Myndighederne i København skulle have et gok i nødden som tak for sidst. Lagmanden gjorde Fólkaflókkurins opfattelse til sin egen, og dermed var den sag afgjort

Det må have været klart for

Fíggingargrunnurins bestyrelsesmedlemmer, hvoraf 2 havde særlige forudsætninger for at foretage en kvalificeret vurdering, at købet af Eik Banki i vinteren 2010-11 var et røverkøb. Alligevel valgte Fíggingargrunnurin at sidde på hænderne. Det er svært at frigøre sig fra en oplevelse af, at Fíggingargrunnurin blev grebet af politisk behagesyge.

Det må forekomme, at et aktivt engagement i Eik Banki ville have været i god overensstemmelse med Fíggingargrunnurins formål. Grunnurin kunne have medvirket til et bredere ejerskab til Eik Banki; Grunnurin kunne have medvirket til, at banken i fuldt omfang var kommet på færøske hænder; og Grunnurin kunne have gjort en meget fordelagtig investering.

I landsstyret vendte Jørgen Niclasen, der forekom styret af populistiske hensyn, sig stærkt imod et engagement i Eik Banki. Myndighederne i København skulle have et gok i nødden som tak for sidst. Lagmanden gjorde Fólkaflókkurins opfattelse til sin egen, og dermed var den sag afgjort

JØRN ASTRUP HANSEN

KJAK

Um at fyrigeva hvørjum øðrum

Maria Jacobsen

Skopun

Tá eg læs hetta skriftstaðið, bleiv hetta so álvarsamt fyr meg, Hebra Kp. 12-15. Síggji til at eingin víkur frá náði Guds, at eingin beisk rót veksur upp og ger skaða, og mong verða dálka av henni.

Í Matt 18.22 og úteftir: Um tú hevur nakað í móti einum bróðuri ella systir, so má tú

fara til viðkomandi og foreina teg við tann og av hjarta fyrigeva. Líkaleiðis, um eg havi ilt inni við nakran, so má eg fara til hann og í kærleika biða um fyrigeving. Tað má aldrin verða so, at tú sigur, at hann skal koma til tín fyrst, tí tú hevur rættin.

Verð tú tann sum fer fyrst. Lat einki verða, sum heldur tær aftur, gev upp og lat alt vera gloymt og byrja so eina nýggja síðu.

Jesus sigur, at tað eru tey eymjúku, sum hann gevur náði, men teimum stoltu stendur hann ímóti.

Matt. 5.23: Um tær kemur í hug, tá ið tú ber fram gávu tína á altarið, at bróður tín hevur okkurt ímóti tær, lat tá gávur tína liggja á altarinum og fær og verð fyrst samdur við bróður tín, - kom so og ber fram gávur tínar. Verð skjóttur til semju við mótpart tín, meðni tú enn er á vegnum

við honum.

Tað stendur eisini í Matt. 18.23 – tað stendur um ein tærara, sum skyldaði harra sínum 10.000 denarar, men tá hann einki hevði at gjalda við, tókta harri hansara hjartaliga synd í honum og gav honum alla skuldina eftir. Men tá ið hesin tænarin fór út, hitti hann ein samtænara, ið skyldaði honum 100 denarar, hann legði hond á hann og tók um hvørkrannar á honum

og segði: “rinda tað tú skyldar mær” og hann læt hann seta fastan, inntil hann hevði goldið alt, sum hann skyldaði.

Tá harri hansara hoyrði hetta, bleiv hann illur og segði, soleiðis skal eisini himmalski faðir mín gera við tykkum, um tit ikki av hjarta fyrigeva ein og hvør bróður sínum. Jesus lærði okkum “Faðri Vár”, har stendir “Fyrigev okkum

syndir okkara, so sum vit eisini fyrigeva teimum, sum synda ímóti okkum”. Hetta er álvarsamt, um vit ikki foreina okkum við næsta okkara, hvussu skulu vit vænta at vit fáa fyrigeving. Hvussu skulu vit lata hetta fara aftur við borðinum ella skulu vit gera nakað við hetta?